

Waarom het tijd wordt dat ... Maria in ere hersteld wordt

Lezing

Zijn ouders reisden ieder jaar, bij gelegenheid van het paasfeest, naar Jeruzalem. En overeenkomstig het gebruik bij dit feest gingen zij opnieuw daarheen toen Hij twaalf jaar geworden was. Maar na afloop van die dagen bleef het kind Jezus, terwijl zij terugkeerden, in Jeruzalem achter, zonder dat zijn ouders het wisten. In de mening dat Hij zich bij de karavaan bevond, gingen zij een dagreis ver en zochten Hem toen onder familieleden en bekenden. Omdat zij Hem niet vonden, keerden zij al zoekende naar Jeruzalem terug. Pas na drie dagen vonden zij Hem in de tempel, waar Hij te midden van de leraren zat, naar wie Hij luisterde en aan wie Hij vragen stelde. Allen die Hem hoorden, waren verbaasd over zijn begrip en zijn antwoorden. Toen zij Hem daar opmerkten, stonden zij verslagen. Zijn moeder zei tot Hem: 'Kind, waarom hebt Ge ons dit aangedaan? Denk toch eens met wat een pijn uw vader en ik naar U hebben gezocht.' Maar Hij antwoordde: 'Wat hebt ge toch naar Mij gezocht? Wist ge dan niet, dat Ik in het huis van mijn Vader moest zijn?' Zij begrepen echter niet wat Hij daarmee bedoelde. Hij ging met hen mee naar Nazaret en was aan hen onderdanig. Zijn moeder bewaarde alles wat er gebeurd was in haar hart. En met de jaren nam Jezus toe in wijsheid en welgevalligheid bij God en de mensen.

Lc 2,41-52

Toespraak

Goeiemorgen,

De **voorzet** voor deze viering, werd enige tijd terug gegeven door Monique. Jammer genoeg kon ze er vandaag niet bijzijn. Toen ze tijdens de mededelingen te kennen gaf binnenkort mee te gaan naar **Lourdes**, voegde ze er met zekere **schroom** aan toe: *'Ik weet niet of het passend is, om in De Lier reclame te maken voor een reis naar Lourdes ...'*

Hierop verder denkend, klonk in de voorbereidende werkgroep de bedenking: *'Dan hebben we een vrouw in de kerk, en we geven haar zo weinig plaats.'*

Toen kort voor Pasen de Nôtre-Dame in Parijs in vlammen opging, **leek ons de tijd rijp** om na Maria Magdalena (*vorige week – toegelicht door Sabine*) vandaag Maria in ere te herstellen.

In deze kapel waarin we wekelijks samenkomen, is Maria alom tegenwoordig.

Kijk maar eens rond: Maria met het kind Jezus (*links voor*), Maria onder het kruis (*links van tabernakel*), de Pieta (*rechts achter*), de Maria gebeeldhouwd door Omer Gielliet, ...

En dan hebben we het nog niet gehad over al wie hier aanwezig is en een **afgeleide van Maria in zijn of haar naam draagt** (*Marie, Marianne, Mieke, Mia, Marijke, Mirjam, Mariëtte, ...*)

Eerlijkheidshalve kan ik nochtans niet ontkennen dat ik hier vandaag met een groot stuk **weerstand** sta. Deze voert me terug naar het huis van mijn grootouders, waar in een nis langs de trap een Onze Lieve Vrouw onder een glazen stolp stond. Het is het beeld van de vrouw met de voile, het hoofd lichtjes schuin, vrij van schuld en bekoring... Op dit beeld van Maria heb ik het echt niet begrepen. Auteur *'Ute Ehrhardt'* wellicht evenmin in haar boek met als titel: *'Brave meisjes komen dan misschien wel in de hemel, maar brutale overal.'*

Doorheen de **jaren**, en vooral wellicht door zelf **moeder** te worden en het werk als **pastor** in een ziekenhuis met de welluidende naam 'Onze Lieve Vrouw', is Maria me stilaan gaan boeien. Maar de Maria waar ik van hou, staat **niet onder een stolp**. Ze is **anders**. Ik zie haar als een **lotgenote**. ...

Graag knoop ik deze toespraak vast aan een **3 afbeeldingen/beelden** die hier in het midden opgesteld staan.

1. Open deur

Het eerste beeld is de **open deur**. Dit beeld sluit aan bij de **lezing** die we zonet beluisterd hebben. Dit fragment is naar mijn weten het enige wat we in het evangelie te horen krijgen over de **kindertijd van Jezus**.

Hij staat op de drempel tussen kindertijd en adolescentie en begint zich **los te maken van zijn ouders**. Mits een kleine ingreep in locatie en gezelschap is het niet moeilijk herkenning te vinden: *'Waar heb je dan een gsm voor? Is het zo moeilijk om een berichtje te sturen? We waren doodongerust!'*

Tijdens één van de eerste lessen godsdienst in de lerarenopleiding, had Patrick het over een moeilijk te vatten begrip: **'een verbond snijden'**. Heel veel uitleg werd er niet aan toegevoegd, maar het begrip bleef wel hangen en kreeg – opnieuw doorheen de jaren – meer en meer betekenis.

Het begint al bij de **eerste schreeuw**, met het **doorknippen** van de navelstreng. Kinderen maken zich los van hun ouders.

En ook in hun opgroeien maken ze hun **eigen keuzes** en die zijn niet steeds dezelfde als die van jou: de mensen met wie ze omgaan, de dingen waarin ze al of niet geloven, de waarden waar ze achter staan, ...

In gesprek met mensen, is het **verlies van contact tussen ouders en kinderen** vaak bron van moeilijk te troosten verdriet.

De **open deur** – het beeld dat ik graag als eerste met Maria verbindt – staat symbool voor de **bereidheid** die ik bij haar herken om als ouder, als moeder/vader de deur voor onze kinderen nooit helemaal te sluiten.

Graag zie ik het ook als symbool voor de **hoop** dat de band met elkaar – ook na vele jaren – wie weet ooit terug opgenomen kan worden.

2. Zwarte Maria

Voor het tweede beeld ben ik dank verschuldigd aan Annie. Het is het beeld van de **zwarte Maria** dat Annie meebracht na haar jaren als zuster van De Jacht in Congo.

Uit het gesprek met Annie bleef me vooral bij hoe kleine vrouwen 150 jaar terug hebben moeten ijveren om te mógen werkzaam zijn in de missies. Dat was toen helemaal **niet vanzelfsprekend**. Missiewerk was voor mannen, **niet voor vrouwen**. Annie vertelde hoe de stichteres van de zusters van Jacht uittrad uit haar voormalige orde, omdat ze als vrouw niet naar het buitenland **mocht** vertrekken.

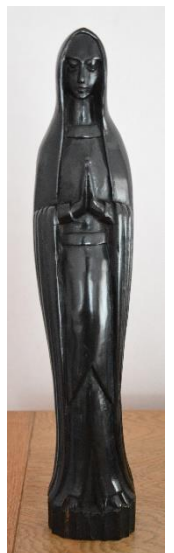
De Afrikaanse cultuur, waar deze zwarte Maria aan herinnert, leerde Annie intens kennen tijdens de 13 jaar als hospitaalzuster in Congo.

De **vrouwen dragen er de maatschappij**: ze bewerken het land, ze zorgen voor de kinderen, bereiden de maaltijd en vervolgens eten ze als laatste, ze halen water, verkopen overschotten van de oogst op de markt, gaan mee met hun kinderen om voor hen te zorgen wanneer ze in een ziekenhuis verblijven, ... En het zijn ook nog eens de vrouwen die de liturgie vorm geven.

Straks zingen we **'voor kleine mensen is hij bereikbaar; hij geeft hoop aan rechtelozen ...'**

Maria, het **lente-meisje** van wie niemand nieuw leven verwachtte, werd moeder van Jezus.

Maria, een kleine mens, een vrouw, die in de lijn staat van veel andere vrouwen in de bijbel die **het leven en de geschiedenis dragen**: de **vroedvrouwen** Sifra en Pua die tegen de farao in, hielpen bij de geboorte van Hebreeuwse baby's; de **vreemdelinge** Ruth waarvan koning David één van de nakomelingen zou worden; Esther die koning Ahasveros wist te overhalen de joden niet te vervolgen, ... en vorige week nog Maria Magdalena de eerste onder de apostelen.

Van de zwarte Maria – het tweede beeld – gaat het appel uit om ons **niet te laten verblinden door wie machtig zijn en sterk**. Maar te **geloven in de zachte kracht van de kleine goedheid, de dienstbaarheid, de mogelijkheden die in elke mens verscholen zitten**.

'Wek mijn zachtheid weer, dat ik zie wat is ...' We zingen het straks.

3. Luisterend Oor

Het derde en laatste beeld is van de hand van *Omer Gielliet*.
Maria wordt voorgesteld als een **groot, luisterend oor**.

Maria brengt zo het **troostende** en **barmhartige** binnen in het godsbeeld.

Jezus droeg zijn kruis de lange weg van Jeruzalem naar Golgotha. Vanop een afstand keken ook enkele vrouwen toe, onder wie Maria, de moeder van Jezus. Wat zou ze haar kind nu in de steek laten? Ze had al die jaren voor hem gezorgd en was hem op zijn woelige wegen gevolgd. Zijn lijden, was haar lijden. Ze bleef bereikbaar voor hem. Maria stond **mee onder het kruis van haar kind**.

Hoeveel moeders staan niet **onder het kruis van hun kind**?

Hoeveel moeders staan niet **langs de onverstaanbare en harde wegen van de kinderen**? Wanneer kinderen getroffen worden door **ziekte, door echtscheiding, door financiële zorgen, ...**

Dit derde beeld - waarin Maria voorgesteld wordt als een luisterend oor -staat symbool voor **mensen die kunnen luisteren en zwijgen**;

voor alles wat ouders vaak **in hun hart bewaren aan zorgen en verdriet**; voor mensen **die er zijn en er blijven**.

Op mijn werkplek, genoemd naar Onzelvevrouw, ontmoet ik mensen – sommige iedere dag – die gewoon even binnenkomen in de kapel om in stil gebed hun zorgen te delen en toe te vertrouwen aan Maria.

Hieraan denkend, rond ik graag af met een tekst van *Catharine Visser*, **gericht aan de Luisterende ...**

*Als wij op de bodem van ons kunnen zijn
als wij pijn hebben, ziek zijn
of eenzaam door de dagen gaan:
is er een kracht die ons doet opstaan?*

*Kom mij niet aan met mooie woorden
zeg niet dat lijden een zin heeft, een doel!
Als de afgrond zich opent en nergens houvast is
troost mij dan niet met andermans pijn
kom mij niet aan met schoonheid en zon.*

*Maar waak met mij in de grot van de smart
begrijp de volle omvang van mijn klacht
kleineer mij niet, laat mij mijn waardigheid.
Wie weet – in de nacht, tussen jou en mij
roert zich een Kracht die geneest.*

Evelien Debaes
De Lier, 5 mei 2019